

Dossier 02.0257

Beslissing van de Reclame Code Commissie (Kamer II)

In de zaak van : N.V. Luchthaven Schiphol, gevestigd te Schiphol,
klaagster,

tegen Vereniging Platform Vliegoverlast Amsterdam,
gevestigd te Amsterdam, verweerster.

1. De procedure

Klaagster heeft bij brief van 14 mei 2002 bezwaar gemaakt tegen een reclame-uiting van verweerster.

De Voorzitter van de Kamer voor Audiovisuele Reclame van de Reclame Code Commissie heeft, gebruik makend van de bevoegdheid neergelegd in artikel 2 lid 5 van het Reglement, de zaak verwezen naar deze Kamer.

Verweerster heeft tegen de klacht verweer gevoerd bij brief van 12 mei 2002.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld in haar vergadering van 24 juni 2002. Namens klaagster verschenen mr M. Vaandrager, de heer J. van Stekelenburg en mr O.M.B.J. Volgenant, advocaat. Namens verweerster verschenen dr. K. Weijs en J. van der Nat.

2. De bestreden reclame-uiting

Het betreft een televisiecommercial waarin een man, die in het Vondelpark te Amsterdam staat, het volgende zegt:

"Heeft u er ook schoon genoeg van om 's ochtends vroeg regelmatig uit uw bed gebulderd te worden door laagoverkomende vliegtuigen? En hoe meer vliegtuigen laag over de stad vliegen, des te groter is het risico dat er één op een dichtbevolkt gebied neerstort. De nieuwe Luchtvaartwet staat zelfs een verdubbeling van het aantal vluchten toe. Hoe denkt de politiek hierover? Kijk voor u gaat stemmen op www.vliegoverlast.nl."

Terwijl hij deze tekst uitspreekt, neemt het geluid van een op dat moment overvliegend vliegtuig toe, zodat hij steeds harder moet gaan praten, en worden vijf korte beelden van (de gevolgen van) een neergestort vliegtuig getoond.

3. De klacht

Klaagster heeft tegen deze uiting de volgende bezwaren.

- a. In de uiting wordt, door de combinatie van beelden en tekst, zonder gerechtvaardigde reden geappelleerd aan gevoelens van angst.

Dossier 02.0257

- b. De uiting is onjuist en misleidend. Onjuist is de stelling dan wel de suggestie dat er, als de nieuwe Luchtvaartwet wordt aangenomen, twee keer zoveel boven Amsterdam gevlogen kan worden en dat daardoor het risico dat er een vliegtuig op Amsterdam neerstort ook twee keer zo groot kan worden. Immers met een extra baan wordt het aantal vluchten over dichtbevolkte gebieden sterk gereduceerd, waardoor bedoeld risico zal afnemen. Bovendien geeft de nieuwe wet aan dat het huidige niveau van veiligheid verbeterd, althans ten minste gehandhaafd, dient te worden.
- c. Door het oproepen van angstgevoelens wordt een onjuiste, althans niet onverkort ware stelling, ondersteund waardoor de uiting tevens in strijd is met de goede smaak en het fatsoen. Klaagster verzoekt een openbare aanbeveling te doen.

4. Het verweer

De getoonde beelden zijn een afspiegeling van de werkelijkheid zodat van een suggestie geen sprake is. Het geluid is "live" opgenomen in het Vondelpark waar de vliegtuigen op een hoogte van 300 meter overheen vliegen.

Mensen voelen zich onveilig en aan deze bestaande gevoelens van angst wordt uiting gegeven. Sinds de Bijlmerramp is het vliegverkeer boven Amsterdam sterk toegenomen met een navenante kans op ongelukken.

Ook inhoudelijk is de uiting niet onjuist. Als de nieuwe Luchtvaartwet in de huidige vorm door de Eerste Kamer zou worden aangenomen, bestaat de mogelijkheid dat er een dubbel aantal vliegtuigen over (bepaalde) dichtbevolkte gebieden wordt geleid. Dit heeft te maken met de onjuiste transitie van de berekende KE-35 waarde naar de gemeten Lden-58 waarde. Mogelijk zal een nieuwe zesde baan (die ten onrechte de vijfde wordt genoemd) eerst leiden tot een reductie van het aantal vliegbewegingen boven Amsterdam doch klaagster heeft herhaaldelijk laten weten dat bij een groei van de luchtvaart het aantal vluchten weer op het huidige niveau zal komen.

De politiek zal een keuze moeten maken en om die reden roept verweerster de kijkers op om, alvorens op 15 mei 2002 te gaan stemmen, de website www.vliegoverlast.nl te bezoeken waar o.a. de partijstandpunten betreffende Schiphol zijn samengevat. Verweerster beroept zich tenslotte op de vrijheid van meningsuiting.

5 Mondelinge behandeling

Partijen hebben hun standpunt nader toegelicht en pleitaantekeningen overgelegd.

6. Het oordeel van de Commissie

Allereerst overweegt de Commissie dat in deze uiting sprake is van het propageren van een denkbeeld. Verweerster vestigt daarin, in verband met de op 15 mei 2002 plaatsvindende Tweede Kamerverkiezingen, de aandacht op de -in haar visie bestaande- huidige vliegoverlast en op de overlast die onder de nieuwe, thans ter goedkeuring bij de Eerste Kamer liggende, Luchtvaartwet volgens haar kan worden verwacht. Daarna geeft z de kijker in overweging de website www.vliegoverlast.nl te bezoeken voor meer informatie.

De wijze waarop verweerster, aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen, in het kader van het publieke debat haar mening uit, acht de Commissie niet in strijd met de Nederlandse Reclame Code (NRC).

Met betrekking tot de mededeling "De nieuwe Luchtvaartwet staat zelfs een verdubbeling van het aantal vluchten toe", overweegt de Commissie dat er, naar blijkt uit hetgeen partijen daarover naar voren hebben gebracht, onzekerheid bestaat over de mogelijke effecten van de nog goed te keuren Luchtvaartwet. Verweerster is van mening dat de nieuwe Luchtvaartwet een toename van het vliegverkeer boven Amsterdam mogelijk maakt waardoor het risico van ongelukken toeneemt. De wijze waarop zij haar visie onder woorden en in beeld heeft gebracht, getuigt weliswaar van sterke overdrijving doch daarvan kan, gelet op de haar toekomstige vrijheid van meningsuiting, niet worden gezegd dat zij haar zienswijze op ontoelaatbare wijze vorm heeft gegeven.

7. De beslissing

De Commissie wijst de klacht af

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het appel verschuldigde bedrag.

Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening dezes in het bezit te zijn van het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam.

Het postbusnummer van het secretariaat is postbus 12352, 1100 AJ Amsterdam.

De voorzitter

mr D.H. Beukenhorst

De secretaris

mr A.E. de Gelder

Gewezen door mr D.H. Beukenhorst, voorzitter, E. Bolk, mr A.W en J.M.F.M. Waaijer, leden en mr A.E. de Gelder, plv lid en secretaris.

Amsterdam, 3 juli 2002